

Zaaknummer 1416458
Portefeuillehouder De heer M.J.R. Marshall, wethouder
Voorstel Vaststellen Begroting 2026 - 2029

Aan de raad,

1. Beslispunten

1. De voorliggende Begroting 2026-2029 Gooise Meren, **inclusief de wijzigingen conform Raadsmededeling Erratum Begroting 2026-2029 (zaaknummer 1462454)**, vast te stellen;
2. Voor 2026 de volgende richtlijn voor het autoriseren van een investeringskrediet via het vaststellen van de begroting te hanteren: Investerings worden alsnog separaat aan de gemeenteraad voorgelegd als sprake is van
 - a. investeringen met betrekking tot de bedrijfsvoering en voorbereidingskredieten groter dan € 600.000
 - b. overige investeringen groter dan € 300.000
3. De kredieten voor de aangekondigde investeringen in 2026, zoals weergegeven in bijlage 13 bij dit raadsvoorstel, voor een totaalbedrag van € 3.106.377 te voteren;
4. De volgende belastingverordeningen 2026 vast te stellen
 - a. Verordening rioolheffing Gooise Meren 2026
 - b. Verordening afvalstoffenheffing Gooise Meren 2026
 - c. Verordening toeristenbelasting Gooise Meren 2026
 - d. Verordening watertoeristenbelasting Gooise Meren 2026
 - e. Verordening begraafrechten Gooise Meren 2026 (voorheen Verordening lijkbezorgingsrechten)
 - a. Tarieventabel verordening begraafrechten 2026
 - f. Verordening marktgeld Gooise Meren 2026
 - g. Verordening precariobelasting Gooise Meren 2026
 - h. Verordening reclamebelasting Gooise Meren 2026
 - i. Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Gooise Meren 2026
 - j. Verordening parkeerbelastingen Gooise Meren 2026
 - a. Kaart gebied parkeerbelastingen Bussum en Naarden
 - b. Kaart gebied parkeerbelastingen Muiden
5. De verordening Individuele inkomenstoeslag Gooise Meren 2026 vast te stellen

2. Inleiding

Wij bieden u hierbij de Begroting 2026-2029 aan. Bij de Perspectiefnota 2026 heeft uw raad in motie M25-66 'Eerst stoppen en temporiseren, dan pas OZB verhogen' opgeroepen om OZB verhoging in te zetten als sluitstuk. Wij hebben daarom de onderwerpen uit de Perspectiefnota 2026 en het Eerste Voortgangsverslag 2025 heroverwogen en aanvullende maatregelen geformuleerd om het financiële gat te dichten. Hierbij is ook gekeken welke taak

wettelijk en/of niet wettelijk is en wat daarbinnen de speelruimte is. Diverse budgetten zijn nogmaals beoordeeld op noodzaak en effectiviteit, wat heeft geleid tot kleine positieve bijstellingen. Voor jeugdzorg is gekozen om het budget structureel te brengen op het niveau van de werkelijke kosten in 2024. Dit alles heeft geleid tot een Begroting 2026, waarbij de structurele component (meerjarige lasten die worden gedekt door meerjarige baten) positief is. De begroting is hiermee meerjarig structureel sluitend.

3. Beoogd effect

Duidelijkheid over de te bereiken doelen van beleid en toewijzing van de daarmee samenhangende financiële ruimte in 2026.

4. Argumenten en onderbouwing

1.1 De begroting geeft de kaders voor het te voeren gemeentelijk beleid

In de begroting hebben we onze beleidsdoelen voor 2026 opgenomen. De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de begroting de mogelijkheid om beleidsprioriteiten te stellen.

1.2 De begroting geeft een verdeling van de beschikbare budgetten over de programma's

In de begroting zijn de financiële middelen verdeeld over de diverse (deel)programma's. De gemeenteraad is in de gelegenheid om een integrale afweging te maken omtrent prioriteiten en de budgettaire consequenties.

1.3 Na vaststelling van de begroting kan het college aan de slag met de uitvoering van beleid

Met de vaststelling van de begroting wordt het college van burgemeester en wethouders – binnen de beleidskaders van de programma's – geautoriseerd tot uitvoering van het programma en besteding van de per programma beschikbare middelen vanaf 1 januari 2026. De begroting is zodoende na vaststelling een instrument om de uitvoering van het gemeentelijk beleid te volgen. De begroting is de basis voor de verantwoording in 2026 door middel van voortgangsrapportages. De definitieve verantwoording vindt plaats bij de Jaarstukken 2026.

1.4 We presenteren een sluitende begroting 2026

Om te komen tot een structureel sluitende begroting is na de vaststelling van de Perspectiefnota 2026 opnieuw gekeken naar de mogelijkheden om ontwikkelingen anders in te vullen, de haalbaarheid van de maatregelenpakketten en tenslotte de OZB als sluitpost. Dit leidt niet tot het gewenste resultaat. Daarom is aanvullend gekozen om de opbouw van de reservering voor toekomstige kapitaallasten van het IHP enigszins uit te stellen. Hierdoor is de begroting structureel meerjarig sluitend geworden.

2.1 We sluiten voor autorisatie van investeringskredieten aan bij hogere grondstofprijzen

In artikel 4 lid 6 van de Financiële Verordening 2023 zijn grensbedragen opgenomen voor het direct autoriseren van investeringskredieten bij de begroting. Deze grensbedragen zijn € 500.000 voor investeringen in de bedrijfsvoering en uitvoeringskredieten en € 250.000 voor overige investeringen. Deze grensbedragen dateren uit 2019. Inmiddels zijn de grondstofprijzen aanzienlijk gestegen, wat betekent dat meer investeringen boven de grens komen te liggen en afzonderlijk ter goedkeuring aan de raad voorgelegd moeten worden. We stellen, in navolging van begroting 2025, voor om de grensbedragen, vooruitlopend op de geactualiseerde financiële verordening, op te hogen naar € 600.000 respectievelijk € 300.000 (20% stijging). Hiermee voorkomen we dat investeringskredieten onnodig aan de raad worden voorgelegd.

3.1 Met vaststelling van de begroting worden diverse investeringen vrijgegeven
 Voor het begrotingsjaar 2026 staan diverse nieuwe investeringen (uitvoering startend in 2026) op de rol. Voor de investeringen in civieltechnische werken is het meestal een combinatie van investeringen in wegen, openbare verlichting, openbaar groen en rioleringen. Deze activiteiten worden in de vorm van een project uitgevoerd en de daarvoor benodigde kredieten worden via afzonderlijke raadsvoorstellen aan u voorgelegd. Ook de investeringen uit de andere programma's zullen afzonderlijk aan u worden voorgelegd, met uitzondering van de onder beslispunt 3 genoemde investeringen. Voor deze investeringen met een totaalbedrag van € 3.106.377 wordt bij de vaststelling van deze begroting uw akkoord gevraagd.

4.1 Met de vaststelling van de begroting liggen de belastingverordeningen vast
 De belastingverordeningen 2026 zijn gerelateerd aan de uitgangspunten in de begroting en kunnen, direct na vaststelling van de begroting, ook worden vastgesteld. De verordening parkeerbelastingen is aangepast aan het nieuwe parkeerbeleid. Een tweede parkeervergunning voor inwoners wordt duurder dan de eerste. Hiermee wordt duurzaamheid gestimuleerd. Voor Muiden wordt een progressief tarief ingevoerd: de eerste 2 uren parkeren worden goedkoper, de volgende uren duurder. Langparkeren voor bezoekers in Muiden blijft op P1 en P2 gratis.

4.2 Uitzondering op vast te stellen belastingverordeningen
 Uitzonderingen hierop zijn de verordeningen onroerendezaakbelasting (OZB), roerende zaakbelasting (RZB) en de legesverordening. Deze worden separaat aan de raad aangeboden. De verordening OZB en RZB, met de daarin opgenomen tarieven, is afhankelijk van zoveel mogelijk taxaties voor een betrouwbare inschatting van de waardeontwikkeling van de (niet-)woningen. De herwaardering van de (niet-)woningen vergt meer tijd. Deze verordeningen worden in december 2025 door uw raad vastgesteld. Ook de legesverordening wordt in december 2025 aangeboden, zodat daar de laatste wettelijke wijzigingen in kunnen worden verwerkt.

5.1 Individuele inkomenstoeslag in lijn met voorgestelde harmonisatiegrens

De huidige Verordening Individuele Inkomens toeslag Gooise Meren 2025 kent een inkomensgrens van 130% van het wettelijk sociaal minimum (WSM). In de begroting (hoofdpijnen) stellen we voor de harmonisatie van de inkomensgrens van de minimaregelingen regelingen van 130% te verlagen naar 120% van WSM. Deze harmonisatie geldt ook voor de individuele inkomens toeslag (IIT). Uw raad wordt daarom hierbij verzocht om de IIT in lijn met de voorgestelde harmonisatiegrens vast te stellen.

Met de wijzigingen wordt deze regeling 'Verordening Individuele inkomens toeslag Gooise Meren 2026' toegankelijk voor inwoners met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) die al drie jaar of langer een laag inkomen hebben en geen vooruitzicht hebben op het verbeteren hiervan.

5. Houd rekening met en onderbouwing

1.1 Vaststelling van de begroting is noodzakelijk om in 2026 aan de slag te kunnen

Zonder een vastgestelde begroting mag het college geen uitgaven doen en kunnen geen activiteiten uitgevoerd worden om beleidsdoelen te bereiken.

1.2 Tweede Voortgangsverslag

Gelijktijdig met deze begroting wordt het tweede Voortgangsverslag 2025 ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Dit betreft alleen afwijkingen voor het jaar 2025. Structurele en andere meerjarige effecten uit dit voortgangsverslag zijn meegenomen in voorliggende programmabegroting en maken deel uit van de integrale afweging.

1.3 Septembercirculaire 2025

Eind september zal de uitkomst van de Septembercirculaire 2025 bekend worden. Dan wordt duidelijk wat de effecten zijn op de uitkering uit het gemeentefonds en het effect op het financiële beeld in voorliggende begroting. De raad wordt hierover vóór de meningsvormende raad geïnformeerd. De gegevens uit de Septembercirculaire zijn derhalve niet verwerkt in deze programmabegroting.

1.4 Mogelijk maatregelen nodig vanaf 2030

Door de komende 4 jaar minder te reserveren voor de stijgende kapitaallasten van het IHP zal de periode waarbij de kapitaallasten gedekt zijn teruglopen van 20 jaar naar ongeveer 15 jaar. Dit vraagt op termijn wel aanvullende dekkingsmiddelen. Afhankelijk van hoe de begroting er dan voor staat en welke inkomsten van het rijk komen zal dekking gevonden moeten worden door nieuwe bezuinigingen of het verhogen van de inkomsten.

1.5 Voor 2026 verwachten we repressief toezicht

De conceptbegroting is na toezending aan de raad, zoals gebruikelijk, gedeeld met de ambtelijke medewerkers van onze toezichthouder, Provincie Noord-Holland. Hiermee krijgen wij vooraf al enig inzicht in hoe de provincie onze begroting beoordeelt.

Uit de gesprekken is duidelijk geworden dat de provincie de jaarschijven 2027, 2028 en 2029 positief beoordeelt en daardoor de begroting goed zal keuren. Er wordt nog gesproken over een post in de jaarschijf 2026, wat ertoe kan leiden dat de provincie dat jaar als niet-structureel sluitend aanmerkt. Dit zal naar verwachting geen invloed hebben op het toezichtregime.

6. Duurzaamheid

Door het aanbieden van de begroting met een begrotingsapp realiseren wij een toegankelijke en overzichtelijke digitale presentatie van onze begroting. Zie begroting.gooisemeren.nl. De keuze voor digitaal betekent dat er geen boekwerken meer worden samengesteld. Wel is het mogelijk om een afdruk met beperkte opmaak en zonder foto's vanuit de digitale versie te genereren.

7. Financiële onderbouwing

In onderstaande tabel is het begrotingssaldo weergegeven met inbegrip van alle ontwikkelingen en voorstellen vanaf Perspectiefnota 2026 en raadsmededeling bij de Meicirculaire 2025. De nadere details zijn terug te lezen in het hoofdstuk 'Hoofdpijnen' van voorliggende Begroting 2026-2029. We presenteren u hierbij een structureel en reëel sluitende begroting 2026 (zie tabel).

Tabel: Structureel begrotingssaldo 2026-2029 bedragen in € x 1.000	Struct / inc	2026	2027	2028	2029
Begroting 2026-2029 na college		26 V	115 V	88 V	110 V
Waarvan incidenteel	I	9 V	897 N	76 V	1.211 N
Structureel begrotingssaldo 2026-2029	S	17 V	1.012 V	12 V	1.321 V

8. Communicatie en participatie

Na vaststelling zal de programmabegroting worden toegezonden aan de toezichthouder, provincie Noord-Holland, en op de website van gemeente Gooise Meren worden gepubliceerd middels de begrotingsapplicatie.

9. Uitvoering / tijdpad / evaluatie

De raadsbehandeling van de begroting vindt plaats op 23 september (beeldvormende raad), op 22 oktober (meningsvormende raad) en op 6 november 2025 (besluitvormende raad).

De planning is als volgt:

Datum	Aanvangstij d	Activiteit
23 september	15.00 uur	Beeldvormende Raad
30 september		Deadline indienen technische vragen
15 oktober	10.00 uur	Deadline indienen moties en amendementen
29 oktober	15.00 uur	Meningsvormende raad
5 november	22.30 uur	Besluitvormende raad

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester

Bijlage(n)

1. Verordening rioolheffing Gooise Meren 2026
2. Verordening afvalstoffenheffing Gooise Meren 2026
3. Verordening toeristenbelasting Gooise Meren 2026
4. Verordening watertoeristenbelasting Gooise Meren 2026
5. Verordening begraafrechten Gooise Meren 2026 (voorheen Verordening lijkbezorgingsrechten)
 - a. Tarieventabel verordening begraafrechten 2026
6. Verordening marktgeld Gooise Meren 2026
7. Verordening precariobelasting Gooise Meren 2026
8. Verordening reclamebelasting Gooise Meren 2026
9. Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Gooise Meren 2026
10. Verordening parkeerbelastingen Gooise Meren 2026
 - a. Kaart gebied parkeerbelastingen Bussum en Naarden
 - b. Kaart gebied parkeerbelastingen Muiden
11. Bestaat niet
12. Begroting 2026-2029
13. Overzicht investeringen Begroting 2026
14. Aanbiedingsbrief rondetafelsessie_raad_Financieel Gezond
15. Inzicht in Begroting 2025
16. Financieel gezond
17. Overzicht van mogelijke maatregelen per pakket
18. Aanbiedingsbrief Verdiepingsavond 'Maatregelen voor een sluitend financieel meerjarenperspectief'
19. Overzicht maatregelen Begroting 2026 Verdiepingsavond
20. Verordening individuele inkomenstoelage Gooise Meren 2026
21. Overzicht maatregelen Begroting 2026

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Begroting 2026 - 2029' met zaaknummer 1416458 van het college van burgemeester en wethouders

Besluit

1. De voorliggende Begroting 2026-2029 Gooise Meren, inclusief de wijzigingen conform Raadsmededeling Erratum Begroting 2026-2029 (zaaknummer 1462454), vast te stellen;
2. Voor 2026 de volgende richtlijn voor het autoriseren van een investeringskrediet via het vaststellen van de begroting te hanteren: Investeringsen worden alsnog separaat aan de gemeenteraad voorgelegd als sprake is van
 - a. investeringen met betrekking tot de bedrijfsvoering en voorbereidingskredieten groter dan € 600.000
 - b. overige investeringen groter dan € 300.000
3. De kredieten voor de aangekondigde investeringen in 2026, zoals weergegeven in bijlage 13 bij dit raadsvoorstel, voor een totaalbedrag van € 3.106.377 te voteren;
4. De volgende belastingverordeningen 2026 vast te stellen
 - a. Verordening rioolheffing Gooise Meren 2026
 - b. Verordening afvalstoffenheffing Gooise Meren 2026
 - c. Verordening toeristenbelasting Gooise Meren 2026
 - d. Verordening watertoeristenbelasting Gooise Meren 2026
 - e. Verordening begraafrechten Gooise Meren 2026 (voorheen Verordening lijkbezorgingsrechten)
 - a. Tarieventabel verordening begraafrechten 2026
 - f. Verordening marktgeld Gooise Meren 2026
 - g. Verordening precariobelasting Gooise Meren 2026
 - h. Verordening reclamebelasting Gooise Meren 2026
 - i. Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Gooise Meren 2026
 - j. Verordening parkeerbelastingen Gooise Meren 2026
 - a. Kaart gebied parkeerbelastingen Bussum en Naarden
 - b. Kaart gebied parkeerbelastingen Muiden
5. De verordening Individuele inkomenstoeslag Gooise Meren 2026 vast te stellen

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren, gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Kribbe

drs. H.M.W. ter Heegde